

Agendaformulier B&W-vergadering 24 januari 2023

Portefeuillehouder	Jeroen Diepemaat Agendaletter C		
Onderwerp	Raadsvoorstel verzelfstandiging zaterdagmarkten Enschede		
Openbaar	<i>Openbaar: ja, in principe zijn alle besluiten en bijlagen openbaar en publiceren wij die actief op enschede.nl</i>		
Organisatieonderdeel (cluster of afdeling)	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Corsanummer:	2300004880
Schrijver	F. Bouwmeester	Casenummer	BV23000030
Urgentie	Hoog, de marktondernemers de verzelfstandiging graag per 1 april willen laten ingaan. Dit betekent dat we de stadsdeelcommissie Centrum van 7 februari moeten halen. De raad kan zich dan op 6 maart uitspreken over dit voorstel.		
Raadsbesluit nodig	Ja		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	DF/Duco Hoek, Vincent Wolters, marktmeesters, Stadsdeelbeheer/Bert Rademaker, Handhaving/Gerard Kruse en Nathalie Douwsma, DF/CEC/Mirjam Berning en Anke Endeman, JZ/Rosemarie de Wit, Stichting Zaterdagmarkten Enschede (i.o.)/Wim Wiefkers cs., extern: BJA/Herman Bosman, GBT/Marc Brummelenbos.		
Advies gemeentesecretaris			

Conceptbesluit

De gemeenteraad voor te stellen:

1. In te stemmen met het per 1 april 2023 verzelfstandigen van de zaterdagmarkten en de extra markten in het centrum van Enschede (op het Van Heekplein en in de Langestraat).
2. De verordening tot wijziging Verordening kwaliteit leefomgeving (Vkl) vast te stellen;
3. De verordening tot wijziging van de Verordening tot heffing en invordering van marktgelden 2023 (voor de periode 1 januari – 31 maart 2023) vast te stellen;
4. De verordening tot intrekking van de Verordening tot heffing en invordering van marktgelden 2023 per 1 april 2023 vast te stellen;
5. De verordening tot wijziging van de Legesverordening 2023 vast te stellen;
6. Kennis te nemen van de concept-buikleenovereenkomst tussen de gemeente Enschede en de stichting 'Zaterdagmarkten in Enschede' (in oprichting)

Publieksvriendelijke samenvatting

Het college van B&W stelt de gemeenteraad voor de zaterdagmarkt in Enschede per 1 april 2023 te verzelfstandigen. Dit betekent dat de marktondernemers de zaterdagmarkt zelf gaan organiseren. Nu doet de gemeente dat nog.

De eerste plannen waarbij ondernemers zelf de markt gaan organiseren stelde de gemeenteraad vast in 2012. De raad stemde toen in met de visie op de warenmarkten. Sinds 2012 organiseren de marktondernemers de markten steeds vaker zelf. Daarbij gaat het om de markt in Enschede-Zuid, de dinsdagmarkt op het Van Heekplein en de markt in Glanerbrug. Dit verloopt prima.

Het college van B&W heeft in 2020 onderzocht wie volgens de marktondernemers de zaterdagmarkt zou moeten organiseren: de gemeente of de ondernemers zelf. De meeste marktondernemers willen dit graag

zelf doen. Ze hebben daarvoor in 2021, uit 15 kandidaten (marktondernemer) een bestuur gekozen van 7 personen. Het is de bedoeling dat dit bestuur de zaterdagmarkt op het Van Heekplein, de biologische markt aan de Langestraat en een paar extra markten gaat organiseren.

Om de verzelfstandiging mogelijk te maken is het nodig dat de gemeenteraad enkele besluiten neemt. Het college stelt de gemeenteraad daarom voor een aantal regels te wijzigingen of in te trekken.

B&W besluit dd.

(In te vullen na de vergadering door loco-gemeentesecretaris)

Inleiding en voorgeschiedenis

In Enschede hebben we alle grotere markten (Wesselerbrink in Zuid, Van Heekplein (dinsdagmarkt) en Glanerbrug) inmiddels verzelfstandigd. Dit vloeit voort uit de koers in de visie 'Ambulante handel Enschede 2012'. Deze drie verzelfstandigde markten verlopen prima. De verzelfstandiging van de zaterdagmarkt is een logische volgende (en laatste) stap.

De laatste twee jaren heeft het college de gemeenteraad als volgt meegenomen in dit proces:

- In januari 2021 heeft het college uw gemeenteraad over de voorgenomen verzelfstandiging per brief geïnformeerd. In die brief hebben we gemeld dat de verzelfstandiging, op verzoek van de marktondernemers, pas na afloop van de coronaperiode zou starten.
- In januari 2022 besloot het college de Raad voor te stellen de zaterdagmarkt te gaan verzelfstandigen. Vanwege de verkiezingen heeft het presidium de raadsbesluitvorming toen gepland voor de zomer van 2022.
- In juni 2022 heeft het college een brief gestuurd aan de raad met de mededeling dat het college het voorstel tot verzelfstandiging heeft ingetrokken. Dit kwam omdat de stichting die de markt gaat organiseren en de gemeente nog in gesprek waren over enkele privaatrechtelijke onderdelen van de verzelfstandiging.
- In november 2022 heeft het college overeenstemming bereikt met de marktondernemers. Daarmee ligt de weg open om het voorstel tot verzelfstandiging aan uw raad voor te leggen.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Een zelfstandige, slagvaardige(re) en aantrekkelijkere zaterdagmarkt in Enschede, zowel op het Van Heekplein (voor het reguliere aanbod van food en non-food) als rond het stadhuis (voor een aanbod van uitsluitend biologische producten).

Argumenten

1.1 *Met dit voorstel houdt het college vast aan een eerder genomen besluit.*

Het college besloot een jaar geleden de markt te gaan verzelfstandigen. Vervolgens moest het college, een week voor de stadsdeelcommissie Centrum van juni 2022, het voorstel intrekken. Dit omdat er nog geen overeenstemming was met de marktondernemers over het gebruik van het Van Heekplein als evenemententerrein op marktdagen.

1.2 *Er is inmiddels overeenstemming bereikt met de marktondernemers over het gebruik van het Van Heekplein als evenementenlocatie.*

Het college heeft hier eind november kennis van genomen. De situatie rond eventuele evenementen op het Van Heekplein op marktdagen blijft zoals die was: alleen bij hoge uitzondering (evenementen met bovenregionale of nationale uitstraling) moet de zaterdagmarkt ruimte maken of wijken voor zo'n evenement. Dit hebben we vastgelegd in de bruikleenovereenkomst, die we na de raadsbesluitvorming over de verzelfstandiging aan het college voorleggen.

1.3 *De stukken komen nu opnieuw in het college langs omdat het college het eerdere voorstel in juni 2022 heeft ingetrokken.*

Inhoudelijk is er niets veranderd t.o.v. vorig jaar toen het college het raadsvoorstel over de verzelfstandiging vaststelde. Het voorstel moet echter wel opnieuw langs het college, omdat het college het voorstel vorig jaar heeft ingetrokken.

In het raadsvoorstel noemen we verder de volgende argumenten om de zaterdagmarkt te verzelfstandigen:

- De verzelfstandiging van de zaterdagmarkt betreft uitvoering van vastgesteld beleid
- Het college is van mening dat de marktondernemers vanuit hun ondernemerszin, expertise en ervaring meer dan de gemeente in staat zijn een zaterdagmarkt aantrekkelijk en vernieuwend te organiseren en te beheren.
- Uit onderzoek blijkt dat er stevig draagvlak is voor de verzelfstandiging onder de ondernemers
- De betrokkenheid van marktondernemers bij de verzelfstandiging is groot
- Er is een bestuur (in oprichting) gekozen dat de zelfstandige markt gaat organiseren
- De stichting die de zaterdagmarkt gaan organiseren is na de verzelfstandiging verantwoordelijk en aansprakelijk voor de zaterdagmarkt.
- Om de verzelfstandiging mogelijk te maken is het nodig dat de gemeenteraad een aantal verordeningen aanpast/intrekt.
- Via een bruikleenovereenkomst regelen we privaatrechtelijk de voorwaarden voor het gebruik van het Van Heekplein en de openbare ruimte rond het stadhuis voor de zaterdagmarkten (en extra markten).
- Onze ervaringen met het instrument 'bruikleenovereenkomsten' voor markten zijn prima
- In de bruikleenovereenkomst staat dat het college dient in te stemmen met de statuten van de stichting en de selectieprocedure voor nieuwe ondernemers. Daarmee houdt de gemeente vinger aan de pols.

Risico's

In het raadsvoorstel noemen we de volgende risico's:

- De stichting kan minder kwaliteit leveren dan verwacht
 - De stichting komt afspraken met de gemeente niet na
 - Het vraagstuk van de 'schaarse vergunningen' is nog onzeker
- We concluderen in het raadsvoorstel dat we deze risico goed kunnen beheersen.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

We gaan ervan uit dat de verzelfstandiging ingaande 2024 ten minste kostenneutraal is voor de gemeente. De kosten die de gemeente structureel maakt (installaties, onderhoud, elektriciteit etc.) berekent de gemeente kostenneutraal door aan het bestuur van de zaterdagmarkt.

Tijdens de eerste periode van 2023 dat de markt zelfstandig is, denken we dat er meer inzet van Stadsdeelbeheer Centrum nodig is. Dit om de verzelfstandiging in goede banen te leiden. Denk dan aan:

- toezicht op het voldoen aan voorwaarden uit de bruikleenovereenkomst;
- gesprekken met het stichtingsbestuur over de uitvoering van de markt;
- andere onvoorziene issues die zich voordoen.

We reserveren daarvoor een incidenteel uitvoeringsbudget voor de verzelfstandiging van € 15.000. Dit bedrag dekken we uit het werkbudget voor economische zaken (BU 871.6485704).

De verzelfstandigde zaterdagmarkt zal zich in 2023 hebben 'gesetteld' (en de kinderziekten achter zich hebben gelaten). Daarom verwachten we dat we ingaande 2024 kunnen volstaan met normaal relatiebeheer met de organiserende stichting. Dit maakt onderdeel uit van het reguliere werkpakket van stadsdeelbeheer, ondernemersloket en het team economie.

Afweging en alternatieven

Alternatief is af te zien van de verzelfstandiging. Daar is geen reden toe, alle seinen staan nu op groen om de markt succesvol te verzelfstandigen.

Participatie

We hebben de marktondernemers jarenlang en intensief betrokken bij de verzelfstandiging van de zaterdagmarkt.

Communicatie met direct betrokkenen:

Zie vorig punt.

Interne communicatie

De betrokkenen (handhaving, stadsdeelbeheer, ondernemersloket) kennen deze ontwikkelingen en droegen er actief aan bij.

PR over besluit:

Persbericht

Persbericht

ja

Vervolg

- Stadsdeelcommissie Centrum op 7 februari a.s.
- Uiterlijk maart 2023: Formele oprichting stichting voor de organisatie van de zaterdagmarkten door en namens de marktondernemers;
- Maart 2023: besluitvorming college over 1) de inhoud van de bruikleenovereenkomst, 2) goedkeuring statuten stichting en 3) selectieprocedure voor nieuwe marktondernemers.
- Na besluitvorming gemeenteraad op 6 maart: ondertekening bruikleenovereenkomst 'zaterdagmarkten Enschede'.
- 1 april 2023: start verzelfstandigde zaterdagmarkt.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Niet actief publiceren	Geheim
Bijlage 1	Raadsvoorstel	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 2	Bijlage 1 bij RV - Verordening tot wijziging van de Verordening kwaliteit leefomgeving (Vkl).	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 3	Bijlage 2 bij RV - Verordening tot intrekking van de Verordening tot heffing en invordering van marktgelden 2023 gemeente Enschede (per 1 april).	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 4	Bijlage 3 bij RV - Verordening tot wijziging van de Legesverordening 2023 gemeente Enschede	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 5	Bijlage 4 bij RV - Ter kennisname: concept-bruikleenovereenkomst (versie 17 januari 2023).	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 6	Bijlage 5 bij RV – Verordening tot wijziging van de Verordening tot heffing en invordering van marktgelden 2023 gemeente Enschede (tot 1 april 2023).	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 7	Persbericht	Ja	Ja	Nee	Nee